

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี

Strategic Leadership Of School Administrators Under Roi-Et

Provincial Office Of Learning Encouragement

พิมพ์นิภา ศรีบริบูรณ์สุข

Pimnipa Sriburibunsuk

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6733100305@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี ตามการประเมินของครูและบุคลากร จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูและบุคลากร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 188 คน กลุ่มตัวอย่างได้กำหนดจากตารางของเครซีเมอร์แกน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 127 คน วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามสถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพ รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ถัดมาคือด้านการบริหารจัดการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และ (2) ผลเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา, การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา, สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the roles of school administrators in promoting the use of educational technology under the Saraburi Provincial Office of Learning Encouragement; and (2) to compare the roles of school administrators in promoting the use of educational technology under the Saraburi Provincial Office of Learning Encouragement, classified by age, educational level, and work experience. Research methodology was survey research. The population used in this research is primary school teachers and personnel Saraburi Provincial Office of Learning Encouragement, academic year 2025, numbering 188 people. The sample group was determined from the tables of Krejcie&Morgan's. By

stratified random sampling, there were 127 people. There were four steps of the research procedure: (1) reviews related literature; (2) constructing research instruments; (3) collecting data; and (4) analysis of data. The instrument used for collecting data. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) roles of school administrators in promoting the use of educational technology under the Saraburi Provincial Office of Learning Encouragement, overall and aspect were at a high level and; When the mean scores were ranked from highest to lowest, the dimension of developing human resources with potential had the highest mean score, followed by instructional management and administrative management. The dimension with the lowest mean score, although still at a high level, was the provision of a learning environment conducive to teaching and learning. (2) Comparative results of the roles of school administrators in promoting the use of educational technology under the Saraburi Provincial Office of Learning Encouragement, classified by age, education level and work experience were not different.

Keywords: School administrators, educational technology, Saraburi Provincial Office of Learning Encouragement

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศได้ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ที่ต้องตอบสนองต่อผู้เรียนในยุคดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา (educational technology) จึงกลายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ตลอดจนช่วยยกระดับกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว โปร่งใส และเป็นระบบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมมิได้เกิดจากการมีอุปกรณ์หรือระบบเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องอาศัยการบริหารเชิงนโยบาย การสร้างความพร้อมของบุคลากร การจัดสรรทรัพยากร การติดตามประเมินผล และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กรการศึกษา

ในบริบทของสถานศึกษา หน่วยงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนให้การใช้เทคโนโลยีเกิดผลอย่างต่อเนื่องคือ ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและนโยบายด้านเทคโนโลยี การจัดระบบสนับสนุนให้บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมั่นใจ รวมทั้งการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงาน หากผู้บริหารแสดงบทบาทเชิงรุก เช่น การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี และการบริหารจัดการเชิงระบบ ย่อมมีแนวโน้มส่งผลให้การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในมิติคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร

แม้จะการตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีทางการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ในทางปฏิบัติยังพบประเด็น อาทิ ความแตกต่างด้านความพร้อมของบุคลากร ทักษะดิจิทัลที่ไม่เท่ากัน ความต่อเนื่องของการพัฒนา การขาดระบบสนับสนุน และการติดตามประเมินผล รวมถึงข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเชื่อมโยงกับบทบาทการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานการศึกษาที่มุ่ง “ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งต้องมีความยืดหยุ่นด้านรูปแบบการเรียนรู้และการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย เทคโนโลยีจึงเป็นองค์ประกอบที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานประชาชนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัดและชนบท ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้

สามารถเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่ทันสมัย เข้าถึงได้ และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงนโยบายจากส่วนกลางสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ireland & Hitt, 2005; Bass & Riggio, 2006)

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ยังควรศึกษาเพิ่มเติมคือ ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ในบริบทของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด ซึ่งมีลักษณะภารกิจและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ อีกทั้งยังควรพิจารณาว่า การรับรู้บทบาทของผู้บริหารจากมุมมองของครูและบุคลากรมีความแตกต่างกันหรือไม่เมื่อจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล เช่น อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน เนื่องจากลักษณะดังกล่าวอาจมีความสัมพันธ์กับทักษะดิจิทัล ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี ซึ่งอาจส่งผลต่อการประเมินบทบาทของผู้บริหารในมิติต่าง ๆ ได้ การตรวจสอบประเด็นนี้จะช่วยให้เข้าใจภาพรวมของการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีในสถานศึกษาได้ชัดเจนขึ้น และสามารถนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายหรือแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน (3) ด้านการบริหารจัดการ และ (4) ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพ ตลอดจนเปรียบเทียบการรับรู้บทบาทดังกล่าวจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน เพื่อสะท้อนสถานภาพการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาในระดับหน่วยงาน และนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้กำหนดนโยบาย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการยกระดับการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี ตามการประเมินของครูและบุคลากร จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูและบุคลากร สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี จำนวน 188 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูและบุคลากร สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี จำนวน 127 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประชากรแต่ละสถานศึกษาเป็นฐาน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูใน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการ
- 4) ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพ

3. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูและบุคลากร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพ

4. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

4.1 ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มุ่งสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ จำแนกอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
มากที่สุด

4 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
มาก

3 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
ปานกลาง

2 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
น้อย

1 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
น้อยที่สุด

4.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ ศึกษาค้นคว้าตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรีและรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อทำเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ (นิยามศัพท์เฉพาะ) และนำนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

3) สร้างเครื่องมือในการศึกษาตามกรอบแนวคิด โดยแบ่งเป็นองค์ประกอบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา 4 ด้าน

4) นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งเป็นความสอดคล้อง ระหว่างเนื้อหาที่ต้องการจะวัดกับเนื้อหาที่ปรากฏในเครื่องมือ แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้รับการพิจารณาตามเกณฑ์ของ สรุศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ (2557) โดยกำหนดว่า หากค่า $IOC > 0.50$ แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ และหากค่า $IOC < 0.50$ แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่ดี ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ซึ่งถือว่าข้อคำถามทั้งหมดมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสามารถใช้ได้

6) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้วตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี จำนวน 30 คน

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับและรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามแนวทางของ Cronbach (1990) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อถือได้ เหมาะสมสำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

8) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงรูปแบบและแก้ไขข้อผิดพลาดให้มีความชัดเจน ถูกต้อง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์และเหมาะสมสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

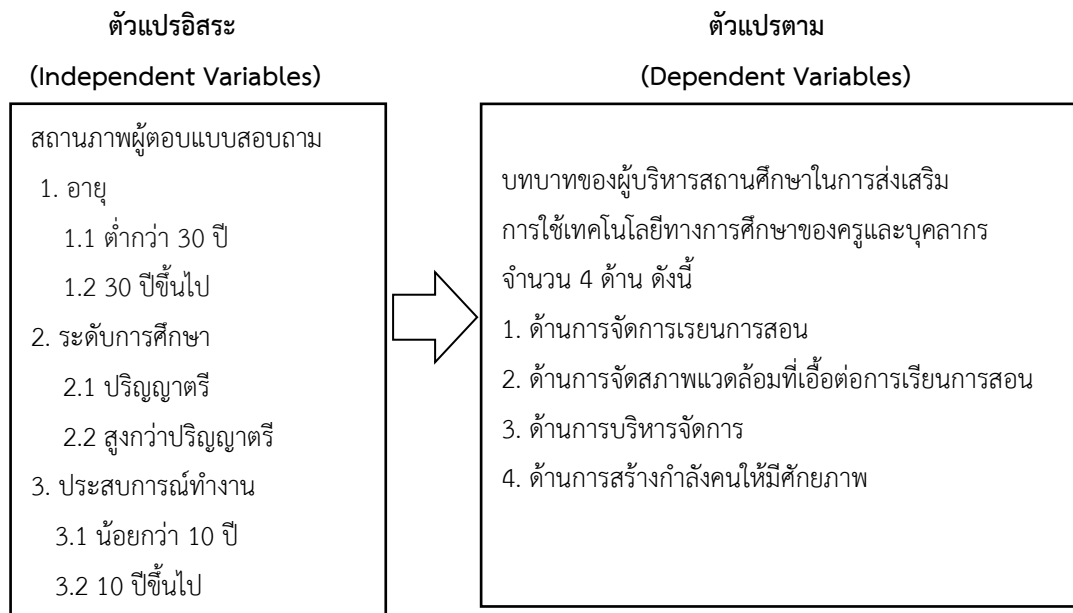
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ความถี่ 2) ร้อยละ 3) ค่าเฉลี่ย และ 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) 2) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

5.3 สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติการทดสอบค่าที ความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี สรุปผลดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรนำความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรต้นแบบด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร ให้สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีระหว่างครูและบุคลากร ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาหรือพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากร ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาให้ครูและบุคลากร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านเทคโนโลยีทางการศึกษากับหน่วยงานภายนอก

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ผู้บริหารสนับสนุนการใช้สื่อดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรบูรณาการเทคโนโลยีทางการศึกษากับสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมและพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาแก่ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการทำวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

1.3 ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดแผนงาน/โครงการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านเทคโนโลยีเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานในสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน เช่น งานเอกสาร งานสารบรรณ หรือการประชุมออนไลน์ ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานบริหาร ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการตัดสินใจและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารมีนโยบายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างชัดเจน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารติดตามและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารวางแผนการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา

1.4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารติดตามและประเมินความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางกายภาพและเทคโนโลยีในการสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้บริหารสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีมุมเรียนรู้เทคโนโลยี หรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสนับสนุนให้มีพื้นที่หรือห้องเรียนเทคโนโลยี เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและนักเรียนเข้าถึงอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบไฟฟ้าและอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน ผู้บริหารสนับสนุนให้มีห้องเรียนที่ติดตั้งอุปกรณ์เทคโนโลยี เช่น โปรเจกเตอร์ หรือจอแสดงผลเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี ตามการประเมินของครูและบุคลากร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีอายุต่างกัน ประเมินบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน กลุ่มครูที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไปให้คะแนนประเมินบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ น้อยกว่า 30 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ประเมินบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี อภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล จึงมุ่งเน้นการส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรและการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพริณ สุระเสียง (2567) ที่พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูในสถานศึกษากลุ่มดอกคำใต้ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บังสี (2566) ที่พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ ญฎฐินี มหานิติพงษ์ (2563) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา โดยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรารมณ์ คงเกิด (2561) ที่พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนา โยธาศัย (2566) ที่ระบุถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง

2. ผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไปประเมินบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาสูงกว่าครูที่มีน้อยกว่า 30 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ระดับการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่พบความแตกต่าง ผลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ซึ่งในเชิงวิชาการสามารถอธิบายได้ว่า บุคลากรที่มีอายุมากกว่ามักมีระยะเวลาในการปฏิบัติราชการที่ยาวนานกว่า ส่งผลให้มีความเข้าใจในบริบทขององค์กรอย่างลึกซึ้ง ตลอดจนสามารถรับรู้และตระหนักถึงความต่อเนื่องของนโยบายการบริหารจัดการที่ผู้บริหารพยายามขับเคลื่อนได้ชัดเจนกว่าบุคลากรในกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับข้อค้นพบของ วัชรารมณ์ คงเกิด (2561) ที่ระบุว่าปัจจัยด้านอายุที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อมุมมองและทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่แตกต่างกันไปตามวุฒิภาวะและประสบการณ์ ด้านระดับการศึกษา ผลการวิจัยกลับพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของครูและบุคลากรต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ประการใด ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของผู้บริหารในการดำเนินนโยบายที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (Uniformity) โดยมีการจัดสรรทรัพยากรและสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันสำหรับบุคลากรทุก

ระดับชั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กัลยาณี บังสี และคณะ (2566) และ ไพริณ สุระเสียง (2567) ที่ต่างยืนยันในทิศทางเดียวกันว่าวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านประสบการณ์การปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สิ่งนี้บ่งชี้ถึงความสำเร็จของการบริหารงานที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย (Inclusive Management) ทำให้บุคลากรไม่ว่าจะมีความเชี่ยวชาญในงานมากหรือน้อยเพียงใด ต่างรับรู้ถึงการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยผลส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บังสี และคณะ (2566) และ ไพริณ สุระเสียง (2567) อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบนี้มีความขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ วัชรภรณ์ คงเกิด (2561) ซึ่งพบว่าประสบการณ์ทำงานส่งผลต่อการประเมินบทบาทผู้บริหารที่ต่างกัน ทั้งนี้ ความแตกต่างในเชิงวิชาการดังกล่าวอาจมีมูลเหตุมาจากบริบทเชิงพื้นที่ที่แตกต่างกัน รวมถึงวัฒนธรรมองค์กรและสภาพแวดล้อมทางการบริหารเฉพาะของแต่ละหน่วยงานที่นำมาเป็นกรณีศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีให้ชัดเจน เพื่อให้ครูและบุคลากรสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ผ่านการจัดอบรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
3. ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้เอื้อต่อการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อให้ครูและบุคลากรสามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา
5. ควรส่งเสริมการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด นวัตกรรม และแนวทางการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

การทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ขนาดของสถานศึกษา หรือ ทักษะความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) ของผู้บริหาร เพื่อให้เห็นมุมมองที่หลากหลายและครอบคลุมบริบทที่แตกต่างกัน
2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านเทคโนโลยี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกลยุทธ์ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ประสบความสำเร็จ
3. ควรศึกษาถึงรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัลของครูและบุคลากร ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระบุรี เพื่อนำผลการวิจัยมาสร้างเป็นหลักสูตรหรือคู่มือการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต

4. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอื่น ๆ หรือ หน่วยงานทางการศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบและนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี บังสิ*และชนมณี ศิลานุกิจ **. (2566). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร**. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 7(1), 1-10.
- จรรณู ทรงวิทยา. (2561). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา**. วารสาร Roi Kaensarn Academi, 3(1), 45–56. (มกราคม–มิถุนายน). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- จิราภรณ์ บุญสุรีย์. (2567). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิตจรรณู ทรงวิทยา. (2561). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา**. วารสารวิชาการราชแสนอุดมศึกษา, 3(1), 41–57.
- ณรงค์ พลบุตร. (2566). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**. [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยพะเยา
- ณัฐพล วัฒนาชัยมงคล. (2565). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล้า. (2563). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ไพบุลย์ วงศ์เมืองคำ*และภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2563). **แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของสถานศึกษาในกลุ่มคลองน้ำไหล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 9(2), 52-63.
- ธนา โยธาศัย. (2566). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูในสถานศึกษา อำเภอพนสนิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2**. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- ธนาภัสสร สนิธิรักษ์, สิทธิศักดิ์ พรหมสิทธิ, กันต์ภูษิต วิโรจะ, และ ชลธิชา เพชรานรากร. (2566). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2**. วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์ (Journal of MCU Phetchaburi Review), 7(1), 148-163.
- ปิยะนุช บัวชุม. (2561). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มณฑนา แผงฤทธิ์¹*และพระมหาศุภชัย สุภกิจโจ². (2568). *การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วารสารครุศาสตร์ปัญญา. 4(4), 57-71.
- ยุภาวรัตน์ ชื่นติกรม¹. (2564). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ*. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 5(3), 37-51.
- ลัดดาวัลย์ พัวพันวัฒน์*, เณลิ้มชัย หาญกล้า,** และภัสสร เลาสวัสดิกุล***. (2564). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี*. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 13(1), 113-130.
- วัชรภรณ์ คงเกิด. (2561). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิวัฒน์ชัย บุญสนอง. (2561). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศรุตตา แวสุวรรณ และ อุไร สุทธิแย้ม. (2563). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(4), 177-189.
- สรัญญา แสนศรี¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์². (2565). *บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1*. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(40), 69-79
- Gwaltney, R. A. (1982). *A model management information system for an institution of higher education (Doctoral dissertation)*. Dissertation Abstracts International, 43(5), 1367-A
- Grey-Bowen, J. E. (2010). *A study of technology leadership among elementary public school principals in Miami-Dade County (Unpublished doctoral dissertation)*. St. Thomas University, Miami Gardens, Florida, United States.
- Fisher, D. M., & Waller, L. R. (2013). *The 21st-Century Principal: A study of technology leadership and technology integration in Texas K-12 schools*. Global eLearning Journal, 2(4), 1-44.
- Akcil, U., Altinay Aksal, F., Mukhametzyanova, F. Sh., & Altinay Gazi, Z. (2017). *An examination of open and technology leadership in managerial practices of education system*. EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education, 13(1), 119-131.

Thannimalai, R., & Raman, A. (2018). *The influence of principals' technology leadership and professional development on teachers' technology integration in secondary schools*. Malaysian Journal of Learning and Instruction, 15(1), 201–226.